

Врз основа на член 10 и член 15 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), а постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-20 од 17.02.2021 година, согласно Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година поднесено од Министерството за економија бр. 18-634/2 од 17.02.2021 година, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 24.02.2021 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-20 од 17.02.2021 година, поднесено од страна на Министерството за економија, како давател на државната помош, за планирано доделување на помош преку Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, утврди дека:

Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 201 година претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1 од Законот за контрола на државната помош.

1. Мерката 1 од дел II, област Г. **Општествена одговорност** од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година под наслов **Поддршка за развивање, одржување и применување социјално прифатливи практики на деловните субјекти во вкупен износ од 1.000.000 денари** преку:

1.1 надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за воведување и сертификација на систем за општествена одговорност на претпријатието, согласно стандардот SA 8000 / извештајот: BSCI/-SMETA/FAIRWARE, кои обезбедуваат етичко управување при производство на стоки и услуги и бараат да се гарантираат основните права на работниците, во вкупен износ од 720.000 денари, при што се надоместуваат 60% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 120.000 денари поединечно за секој барател на средствата и

1.2 надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за воведување и сертификација на систем за одговорни односи на пазарот, согласно сертификатот „Фер со потрошувачот“, кој обезбедува систем за електронско управување со поплаки од потрошувачи и купувачи и спогодбено решавање на проблеми и спорови, во вкупен износ од 280.000 денари, при што се надоместуваат 50% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 30.000 денари поединечно за секој барател на средствата

претставува **државна помош** во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош, која како **хоризонтална помош** во смисла на член 4 став (1) точка 14) од Законот за контрола на државната помош и како **шема на помош** во смисла на член 4 став (1) точка 1) од Законот за контрола на државната помош ја доделува Министерството за економија, при што **доделувањето на истата е дозволено како помош за иновативни советодавни услуги и за услуги за иновативна поддршка** согласно член 8 став (2) точка д) од Законот за контрола на државната помош и член 11 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 03/14).

Тужбата за поведување на управен спор не го одлага извршувањето на решението.

О б р а з л о ж е н и е

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош (во натамошниот текст: „Закон“), Комисијата за заштита на конкуренцијата (во натамошниот текст „Комисија“) е надлежна за оцена и надзор на секој облик на државната помош.

Притоа, секој давател на државна помош дефиниран во член 6 став (1) од Законот, е должен според член 13 став (1) од Законот, до Комисијата да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, Министерството за економија до Комисијата достави Известување бр. 18-634/1 од 03.02.2021 година (Наш бр. 10-20 од 04.02.2021 година) за планирано доделување на државна помош за 2021 година врз основа на Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година.

Заради недоставување на Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година но и одредени прецизирања во делот на пополнетото Известување, Комисијата побара од Министерството за економија да ја достави горенаведената Програма и да ги пополни со попрецизни податоци дел одточките на Известувањето.

Министерството за економија постапи по барањето на Комисијата и ги достави потребните податоци од Известувањето како и Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година (допис бр. 18-634/2 од 17.02.2021 година).

Комисијата оцени дека Известувањето доставено од страна на Министерството за економија е уредно и ги содржи сите податоци предвидени во член 14 став (1) од Законот односно дека таквото Известување по форма и содржина е во согласност со Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 142/11).

При испитување на доставената Програма за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, Комисијата ги оценуваше условите и намената за реализација на секоја од активностите предвидена во истата Програма за да утврди дали таквите активности претставуваат државна помош.

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателите на државната помош претставува државна помош, се оценува исполнувањето на кумулативен начин на четирите следни критериуми:

- таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;
- да биде селективна;
- да претставува економска поволност за примателот и
- да има влијание врз конкуренцијата и трговијата.

Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2020 година претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1) од Законот, бидејќи истата претставува правен акт врз основа на кој, без обврска за дополнително одобрување од Комисијата, може да се додели помош на корисници на државна помош кои не се однапред определени во шемата или секој правен акт врз основа на кој помош која не е поврзана со точно определен проект може да му се додели на едно или повеќе претпријатија за неопределен временски период и/или во неопределен износ.

Мерките содржани во Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година, областа Г. Општествена одговорност, Комисијата ги анализираше од аспект на тоа дали истите ги исполнуваат горенаведените четирите кумулативни критериуми. При ваквата анализа Комисијата утврди дека мерката под број 1, точките 1.1. и 1.2 од областа Г. Општествена одговорност од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година претставува **државна помош** според член 5 став (1) од Законот бидејќи подразбира реализирани расходи на државата и со истите му се овозможува економска предност на определено претпријатие која не би била можна без доделената државна помош или преку фаворизирање на производството на одредени стоки или давањето на одредени услуги. Имено за реализација на точката 1.1. од мерката 1 (надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за воведување и сертификација на систем за општествена одговорност на претпријатието, согласно стандардот SA 8000/извештајот: BSCI/-SMETA/FAIRWARE трошоците се надоместуваат во висина од 60% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 120.000 денари поединечно за секој барател на средствата. За реализација на точката 1.2. од мерката 1 (надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за воведување и сертификација на систем за одговорни односи на пазарот, согласно сертификатот „Фер со потрошувачот“ кој обезбедува систем за електронско управување со поплаки од потрошувачи и купувачи и спогодбено решавање на проблеми и спорови) трошоците се надоместуваат во

висина од 50% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 30.000 денари поединечно за секој барател на средствата. Според Комисијата ваквата мерка е хоризонтална помош и доделувањето на истата е дозволено како помош за иновативни советодавни услуги и за услуги за иновативна поддршка согласно член 8 став (2) точка д) од Законот и член 11 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 03/14). Имплементацијата на оваа мерка треба да се врши согласно член 11 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош.

Во Известувањето доставено од страна на Министерството за економија е наведено дека помошта е наменета за сите сектори, освен за претпријатија чија основна дејност е примарно земјоделско производство и рибарство, образование, наука и здравство како и правни и физички лица кои вршат правни услуги кои се даваат преку јавни служби: адвокатура и нотаријат; како и независни професи: извршители, стечајни управници и проценители.

Вкупно за реализација на мерката од дел II, област Г. Општествена одговорност од Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво за 2021 година се предвидени 1.000.000 денари (16.260 евра), обезбедени од Буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година, Потпрограма 16 – Инвестиции и општествена одговорност, ставка 462 субвенции за приватни претпријатија.

Заради горенаведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 26 став (3) од Законот за контрола на државната помош, тужбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Проф. Д-р Владимир Наумовски

